

Erfaringer med Ankestyrelsens opfølgning på kommunernes
forvaltning af området for børn og unge med særlige behov
v/kontorchef Morten Starch Lauritsen

Ankestyrelsen

Kort præsentation - Ankestyrelsens Analysekontor

- Bestillere: Normalt på vegne af Socialministeriet og beskæftigelsesministeriet
- 7 statistikker på det sociale område og beskæftigelsesområdet, fx afgørelsesstatistik om kommunernes afgørelser om anbringelser af børn og kommuners tilkendelser af førtidspension.
- Udarbejder undersøgelser om kommunernes praksis på det sociale område og beskæftigelsesområdet sammen med relevante Ankekontorer som led i praksiskoordinering.
- Udarbejder velfærdsundersøgelser om forskellige emner på det sociale og beskæftigelsesmæssige område – normal med fokus på kommuners forvaltning af lovområder.
- Ledelsesinformation og Analyse for "huset"

Undersøgelser om kommunal sagsbehandling – hvorfor...?

- Løbende og gentagne generelle undersøgelser
  - Praksiskoordinering – kommunernes overholdelse af enkeltbestemmelser i lovgivning
  - Eks: Praksisundersøgelse om frivillige foranstaltninger
- Enkeltstående generelle undersøgelser af konkrete problemstillinger
  - Udløber af offentlig debat om enkeltsager/emner
  - Faglig efterspørgsel
  - Eks. Private aktører og § 50 undersøgelser
- Enkeltsagsundersøgelser og enkeltkommuneundersøgelser
  - Egen drift (normalt)
  - "Offentlig sag"
  - Eks. Underretninger, "Brønderslev-sagen" etc.

Undersøgelser – et redskab til kontrol eller læring

- Det korte svar – både og..., men selve beslutningen af undersøgelsen har også selvstændig værdi

Kontrol:

- Et generelt landspolitisk ønske om at følge kommunernes administration af børneområdet
- Ankestyrelsen har en egentlig praksiskoordinerende funktion i forhold til kommunerne – også på børneområdet

Læring:

- Betydelig mere fokus på læring i de senere år – undersøgelserne skal også få kommunerne til at lade sig inspirere og forstå praksis, få hensigtsmæssige arbejdsgange mv.
- Undersøgelser fungerer som afsæt for nye læringsinitiativer

Opfølgning – kommer vi i dialog med kommunerne

- Behovet for aktiviteter er tilstede. Undersøgelser viser ofte problemer med sagsbehandlingen - fra forkert anvendelse af lovgivningen til uhensigtsmæssig arbejdstilrettelæggelse
- Resultaterne har stor troværdighed – ingen debat i regering, Folketing, kommuner eller medier om kvaliteten af undersøgelserne, mere om årsager til resultater
- Ofte mediebevågenhed om resultater
- Central enighed om anbefalinger. Fx stærkere juridisk faglighed, større børnesagkyndig ekspertise, stram sagsstyring og styrket dokumentation

Den gode dialog og læring

- Kommunerne er som udgangspunkt positive, når Ankestyrelsen går i dialog med kommunerne for at styrke sagsbehandlingen, fx i form af Task force, kurser, enkeltkommuneundervisning, guides m.v.

Men det forudsætter respekt for det kommunale selvstyre, dvs:

- Tillid til, at Ankestyrelsens er faglig underviser og formidler i situationen - ikke en central kontrollør.
- Emner af faglige/juridiske forhold – og ikke ændring af den lokale organisering af sagsbehandlingen.

Ændrer kommunerne adfærd

- I et vist omfang – tror vi..! Det går den rigtige vej, men langt fra i mål.
- Rapporter kan ikke stå alene – målrettet formidling virker bedre på alle niveauer
- Men det skyldes "i al ydmyghed" ikke kun formidlingen af Ankestyrelsens undersøgelser på børneområdet.
- Pressens eksponering af enkeltsager og enkeltkommuner på børneområdet; bedre IT – redskaber, større kommuner – og ikke mindst lokalpolitisk opbakning til at arbejde målrettet og systematisk med børneområdet.

Dilemma:

- Kan der i en kontekst, hvor en statslig myndighed både er myndighed og kontrollør skabes et dialogbaseret læringsmiljø mellem kommuner og Ankestyrelsen